

РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ПІДГРУПИ **Г-13. ОСВІТА І НАУКА** ПРОПОЗИЦІЇ ДО КОНЦЕПЦІЇ МБК

Презентує:

Сергій Охременко — незалежний експерт

Голова ради «Універсальна будівельно-інвестиційна біржа»

04.04.2024

ЧЛЕНИ ПІДГРУПИ

Г-13. ОСВІТА І НАУКА

Біляшівський Микола

Бортник Ростислав

Брагар Євгеній

Вадімов Вадім

Габідулін Ібрагім

Голдаковський Владислав

Гордов Микола

Дьомін Микола

Дяденко Михайло

Євсюков Тарас

Запотоцький Сергій

Колесніков Костянтин

Кульвановська Ганна

Маркіна Марія

Мартин Андрій

Маслова Марія

Мезенцев Костянтин

Нарижна Олександра

Нечепорчук Анатолій

Охременко Сергій

Петренко-Лисак Алла

Петрик Василь

Плешкановська Алла

Погосов Олександр

Приймаченко Олексій

Ревський Іван

Сингаївська Олександра

Скрипник Андрій

Фадєєв В'ячеслав

Червак Олександр

ДВА КОЛА ОБГОВОРЕНЬ. ПИТАННЯ, ЯКІ ПІДНІМАЛИСЯ

- Освіта в системі ринку праці
- Гармонізація з ЄС
- Необхідні напрямки реформи
- Окремі спеціальності
- Державне замовлення при відбудові
- Дуальна освіта
- Введення нових дисциплін
- Міжнародний досвід (ФРН)
- Професійна відповідальність
- Наявність фахівців в ОМС та органах влади

- Подолання корупції в будівництві
- Роль різних суб'єктів в системі освіти
- Цифровізація
- Професійна атестація
- Науково-технічна рада при Міністерстві
- Відстрочка від призову освітян

???

- Напрямки і фінансування наукових досліджень у галузі будівництва
- Підтвердження якості професійної освіти
- Захист та комерціалізація інтелектуальної власності

Були опрацьовані відповіді від [базових організацій](#) та [СРО](#)

Мета освіти — підготовка до роботи професійно **компетентних** працівників.

Необхідно передбачити тісний зв'язок між:

освіта — досвід — професійна атестація — доступ на ринок — підвищення кваліфікації на постійній основі

Треба визначити перелік тих посад, чи напрямків діяльності, які потребують **професійної атестації** та сертифікації окремих спеціалізацій, і для них обов'язково передбачити базову освіту.

Для технічних спеціальностей продовжувати принцип зв'язків із основними вимогами технічних регламентів (305 регламент)

Набуття професійної освіти регулюється спеціальним законодавством про освіту, і це є за межами МБК. В МБК мають бути прописані вимоги до **професійної атестації** виконавців, і вони мають бути виписані детально

Комплексна реформа на всіх етапах: попит на освіту має регулювати ринок

- **Інновації у маркетингу:**

впровадити систему надання звітної інформації усіма підприємствами до Державних центрів зайнятості з відкритим доступом до даних з організації праці

- **Інновації у продукті професійної освіти.**

Продуктом професійної освіти має бути професійна компетентність

- **Інновації в технології професійної освіти.**

Декомпозовані завдання

- **Інновації в організації системи професійної освіти.** Активна роль СРО

Гармонізація з ЄС

В умовах підготовки до відбудови будівельна галузь стає ключовою, а вона не готова

- Привести у відповідність **перелік спеціальностей, з стандартами діяльності та професійними стандартами,**
- в сфері містобудування із міжнародним класифікатором, не «викинувши дитину»
- В перспективі не має бути бар'єрів на ринку праці.
Назви спеціалізацій необхідно максимально уніфікувати с європейськими та світовими

Роль різних суб'єктів в системі освіти

Необхідне втручання держави з створення умов для **добросовісної конкуренції**, для **допуску на ринок компетентних** професіоналів, для забезпечення **якості їх послуг та професійної відповідальності**, **шляхом** створення інституцій (правил гри) та **інформаційної інфраструктури** ринку праці будівельників (забезпечення актуальної та достовірної інформації про професіоналів та підприємства)

Роль різних суб'єктів в системі освіти

Державна Служба
Зайнятості та/або
Мінрегіон

- збір, верифікація та публікація інформації про кожного кваліфікованого працівника будівельної галузі та його портфоліо;
- збір, верифікація та публікація інформації про наявні та вакантні робочі місця на підприємствах будівельної галузі з описом їх умов та стандартів роботи;
- прогнозування (на 3-5 років) потреб ринку праці у працівниках будівельної галузі відповідного фаху, спеціалізації та регіонів.

Роль різних суб'єктів в системі освіти

СРО + ВОСБ

Організують розроблення та затверджують у будівельній галузі:

- систему кваліфікації працівників
- перелік та зміст спеціалізацій
- стандарти (нормативи) професійної діяльності та професійні стандарти (вимоги до професійної компетентності)
- систему валідації та комерціалізації методів і засобів вимірювання рівнів відповідності працівників та випускників ВНЗ стандартам
- систему моніторингу діяльності та інновацій працівників
- систему захисту та комерціалізації їх ноу-хау
- систему виявлення потреб у прикладних наукових дослідженнях;
- положення про ведення реєстру кваліфікованих працівників з їх актуальними та достовірними профілями та портфоліо.

Роль різних суб'єктів в системі освіти

**Заклади
професійної освіти**

- розробляють програми професійної освіти відповідно до стандартів професійної діяльності та професійних стандартів, затверджених Всеукраїнськими об'єднаннями відповідних СРО;
- здійснюють початкове навчання здобувачів освіти за цими програмами та безперевне навчання відповідних працівників ;
- організують неформальну та/або спонтанну освіту громадян з питань їх прав у містобудуванні та створенні об'єктів архітектури;

Дуальна освіта

наразі відбувається імітація дуальної освіти

- На рівні закону потрібно визначити **необхідність проходження виробничої практики при кваліфікації та атестації**, має бути реєстр атестованих професіоналів з їх портфоліо;
- Наразі МОН пропагує введення дуальної освіти — студент під час навчання частину своїх балів отримує на виробництві, де він безпосередньо працює. Треба врахувати таке коло можливостей у МБК
- Розроблення та подання **закону «Про дуальну освіту»** з визначенням: статусу навчаючих підприємств та наставників, їх ліцензування або сертифікації, умов тристоронніх контактів та системи незалежної професійної кваліфікації їх випускників, з врахуванням норм та досвіду Німеччини.

Окремі спеціальності

Кількість спеціальностей значно зменшено

Вирішити питання із спеціальностями: **архітектор-реставратор, ландшафтний архітектор, технологія будматеріалів та виробів, доступність тощо.**

Потрібно виокремлювати спеціалізації, які накладають з велику особисту відповідальність (до прикладу, реставрація пам'яток — фахівець несе кримінальну відповідальність).

У спеціальності 191 “Архітектура та містобудування” передбачити курси з підготовки за професією “**архітектор – адміністратор або архітектор – менеджер проектів**” з можливістю навчання заочно, в тому числі за направленням громади. **Важливо щоб була принаймні базова професійна освіта.** Це дозволить в короткотривалий термін вирішити кадрову проблему в ОМС та органах державної влади

В 1990-х роках з назви спеціальності 18.00.01 зник термін «історія». Зараз 18.00.01 теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури. Розглянути доцільність повернення терміну «історія» в назву спеціальності, аби підкреслити важливість дослідження нашої спадщини.

Магістратура

В межах бакалаврату має бути загальна підготовка, можливо з якоюсь спеціалізацією, частково за рахунок професії, яка обирається на старті, але ***на магистраті готувати людей не тільки для науки, а і для практичної діяльності.***
Тих, хто не має намірів займатись наукою, готувати до сертифікації

Державне замовлення при відбудові

За заявами МОН державного замовлення на архітекторів не буде.

Це призведе до витоку талановитих абітурієнтів за кордон і нестачі в подальшому фахівців-архітекторів

Введення нових дисциплін

введення дисциплін в ВНЗ
з можливою окремою сертифікацією часткових
кваліфікацій за ними:

- Дозвільні процедури
- Життєвий цикл об'єкту будівництва
- Страхування і ризик-менджмент
- Управління проектами (в розширеному варіанті)

Цифровізація

Необхідна обов'язкова перепідготовка фахівців із підвищенням кваліфікації. Навчання протягом всього життя — стратегічний пріоритет держави. Ринковою мотивацією цього навчання може бути публікація верифікованих **профілів та портфоліо** усіх будівельників

Професійна атестація

Професійна атестація фахівців
має бути прив'язана до СРО,
які достатньо забезпечують їх
професійну відповідальність
а не до ВНЗ

- великий вплив адміністратора на науковця
- немає замовників на прикладну науку, яка приносить додаткову вартість, немає **попиту** на науку від бізнесу і на рівні країни
- фізична особа-науковець не має механізму оцінки його рангу (цінності вкладу), метод оцінювання по публікаціях — не працює
- наука неефективна, деградує, з причини відсутності захисту конкуренції і системи управління “технократична бюрократія”

Наукові ради

Необхідно визначити в містобудівному кодексі:

- 1) процедуру формування, вимоги, порядок ухвалення рішень для **Науково-технічної ради при Мінінфраструктури** ;
- 2) Політику та схему грантового та інвестиційного фінансування прикладних наукових досліджень в будівництві

Освіта для мешканців

підвищення освіти громадянського суспільства, держава сприяє підвищенню освіченості в сфері просторового планування. Коли відбувається забудова району, комплексу, люди мають мати змогу отримати додаткові навички і знання — як можна вплинути на цей процес

Подолання корупції

Єдиний шлях до подолання корупційної складової в системі будівництва є виключно запровадження **повної професійної відповідальності всіх осіб учасників будівництва**, що забезпечується відповідними інженерно-будівельними страховиками та/або фондами їх СРО

Тоді, і тільки тоді, будівельний ринок перетвориться на живу систему з природнім відбором — **"погано працюєш - тебе не застрахують"** (в тому числі це і активно обговорювана тема із "прийманням в експлуатацію" через страхування).

ОЗНАЙОМИТИСЯ ІЗ РЕЗЮМЕ РОБОТИ ПІДГРУПИ